

**Dosarul nr. 1ra-979/22**  
1-19039286-01-1ra-06072022

## **Curtea Supremă de Justiție**

### **D E C I Z I E**

**14 martie 2023**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,  
Judecători - Țurcan Anatolie, Catan Liliana, Guzun Ion, Plămădeală Ghenadie,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui

*Miron Radu XXXXX*

#### **Termenul de examinare a cauzei:**

Prima instanță: 27.06.2019- 11.02.2022;

Instanța de apel: 11.03.2022- 12.04.2022;

Instanța de recurs: 06.07.2022– 14.03.2023.

#### **a c o n s t a t a t :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 februarie 2022, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364<sup>1</sup> Cod de procedură penală*, Miron Radu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(3) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare.

Conform art.85 Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2020 și s-a stabilit definitiv lui Miron Radu pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis demersul acuzatorului de stat și s-a încasat de la inculpatul Miron Radu în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 356 lei.

**2.** Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt că*, Miron Radu, pe 10 ianuarie 2019, aproximativ la ora 21:40, fiind în stare de ebrietate, având un cuțit de bucătărie în mână, fiind împreună cu Sobolev Andrei în municipiul Bălți, în regiunea imobilului din strada Bulgară 77, ambii manifestând o agresivitate excesivă, fără careva motive și din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, acționând cu obrăznicie deosebită, s-au apropiat de automobilul de model „Skoda Octavia” n/î XXXXX, care era parcat pe partea dreaptă a carosabilului, în care se afla Pupcov

Vladimir, cărui Miron Radu, i-a aplicat lovituri cu mâinile în regiunea feței și o lovitură cu piciorul în piept, ulterior, atât ultimul cât și Sobolev Andrei, îmbrâncindu-se cu el i-au deteriorat ochelarii de vedere la preț de 300 lei și mânerul automobilului la preț de 1 000 lei și i-au cauzat leziuni corporale sub formă de contuzie a țesuturilor moi a regiunii temporale pe dreapta, totodată opunând rezistență violentă reprezentanților autorităților care curmau actele huliganice, exprimată prin îmbrâncire.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut *în drept*, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) lit. b) Cod penal - *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor și încercarea de a aplica cu obiect destinat pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.*

**3. Procurorul**, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Miron Radu să fie recunoscut culpabil în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) lit. b) Cod penal și în baza acestei Legi, de a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani.

Conform prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal, prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019 prin care inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 6 ani, a-i stabilit acestuia o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

**3.1.** În motivarea cerințelor sale procurorul a invocat că, la adoptarea sentinței instanța incorect a aplicat prevederile art.85 Cod penal, or prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, inculpatului i s-a stabilit definitiv pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de 6 ani, respectiv termenul de pedeapsă la care acuzatorul de stat face referire a rămas definitiv deja după data comiterii infracțiunii imputate inculpatului. Prin urmare, instanța trebuia să aplice prevederile art.84 alin.(4) Cod penal.

La fel, deși în cadrul cercetării judecătorești învinuirea inculpatului a fost modificată, luând în considerare recunoașterea ca drept neconstituțională a expresiilor reflectate în partea descriptivă a art.287 Cod penal, instanța la adoptarea sentinței nu a luat în considerație faptul dat.

**4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2022, apelul declarat de procuror a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

**4.1.** În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, conform prevederilor art.85 alin.(1) Cod penal, dacă, după pronunțarea sentinței - înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentința partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

În acest caz, pedeapsa definitivă nu poate depăși termenul de 30 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate - termenul de 15 ani.

Cu referire la decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2020, Miron Radu a fost condamnat în baza art.287 alin.(1), 287 alin.(2) lit. b), 187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, iar prin prisma art.84 alin.(1) Cod penal i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin încheierea Judecătoriei mun. Chișinău sectorul Centru din 27 martie 2012 și s-a stabilit lui Miron Radu pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit informației de la Penitenciarul nr.18 Brănești în privința lui Miron Radu, începutul termenului de executare a pedepsei este data de 05 mai 2019, iar sfârșitul termenului – 28 ianuarie 2025, la data de 11 februarie 2022 partea neexecutată a pedepsei constituind mărimea de 2 ani și 282 zile.

Astfel, potrivit prevederilor art.85 Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată inculpatului Miron Radu prin sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2020 și i s-a stabilit definitiv lui Miron Radu pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani.

Ținând cont de cele constatate de instanța de fond, instanța de apel a ajuns la concluzia că pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, aplicată prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 11 februarie 2022 este una proporțională, echitabilă și suficientă, pentru a asigura atingerea scopului acesteia.

Raportând circumstanțele date la materialele cauzei, instanța de apel a concluzionat că, argumentele invocate în apelul declarat de procuror sunt nefondate, iar soluția instanței de fond privind determinarea pedepsei este echitabilă atât persoanei inculpatului, cât și circumstanțelor de fapt și de drept, din care considerente nu este necesar de a interveni într-o sentință legală și întemeiată, iar apelul declarat urmează a fi respins.

**5. Procurorul**, în temeiul pct. 6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale, invocă precum că, prevederile art.85 alin.(1) Cod penal sunt aplicabile numai în cazurile când făptuitorii sunt condamnați definitiv și irevocabil în baza verdictului judecătoresc, după ce comit altă infracțiune, care urmează a fi cumulată în cazul cumulului de sentințe.

În altă ordine de idei, acuzatorul își exprimă dezacordul în legătură cu pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de 4 ani închisoare, or, potrivit materialelor cauzei, inculpatul este predispus la comiterea infracțiunilor, îndeosebi a celor cu aplicarea violenței, de nenumărate ori executând pedepse cu închisoare în penitenciar, pedepse care nicidecum nu au asigurat atingerea scopului penal de corectare a făptuitorului, urmând ca inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsa mai aspră decât cea stabilită de prima instanță.

Consideră că, o asemenea decizie a instanței de apel nu poate fi menținută și urmează a fi casată, în scopul reparării erorilor de drept, cu dispunerea rejudecării

de către instanța de apel în alt complet de judecată, deoarece erorile date nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din recursul procurorului, se constată că autorul acestuia invocă temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța de apel a admis o gravă eroare de fapt, care a afectat soluția instanței și 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate de recurent și temeiurilor de casare nominalizate de acesta, Colegiul penal lărgit constată că, criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

Instanța de recurs constată că, în speță, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, soluția instanței de apel este neîntemeiată și urmează a fi casată.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că, prima instanță a aplicat prevederile art.85 Cod penal fără a se expune clar anume de ce sunt aplicabile prevederile art.85 Cod penal și nu cele prevăzute de art.84 alin.(4) Cod penal.

Astfel, nu s-a ținut cont de faptul că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019 lui Miron Radu i-a fost stabilită pentru concurs de infracțiuni și concurs de sentințe o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, decizia Curții de Apel fiind menținută fără modificări prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2020, soluția rămânând irevocabilă la data pronunțării instanței de recurs.

Potrivit prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal, se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata

pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.

Prin urmare, Colegiul penal conchide necesitatea aplicării prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal, or, termenul de pedeapsă stabilit lui Miron Radu de 6 ani a rămas definitiv deja după data comiterii infracțiunii, incriminate acestuia, adică după data de 10 ianuarie 2019.

Deci, prevederile art.85 alin.(1) Cod penal sunt aplicabile numai în cazurile când făptuitorii sunt condamnați definitiv și irevocabil în baza hotărârii judecătorești, după ce comit altă infracțiune, care urmează a fi cumulată în cazul cumulului de sentințe.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată tine cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă faptul că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Așadar, Colegiul penal lărgit menționează că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

În același rând, după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții generale a Codului penal.

Conform art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul penal lărgit statuează că, pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, la individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel nu a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei.

Instanța de recurs reține că, cu toate că inculpatul a fost condamnat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) lit. b) Cod penal, care conform art.16 alin.(2) Cod penal, se clasifică ca infracțiune gravă, instanța de apel, respingând recursul procurorului în partea ce ține de stabilirea pedepsei, nu l-a

motivată, astfel a lăsat fără apreciere faptul, că inculpatul nu este la prima abatere de la lege, anterior fiind condamnat pentru fapte similare.

Astfel, prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2020, Miron Radu a fost condamnat în baza art.287 alin.(1), 287 alin.(2) lit. b), 187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, cu stabilirea pedepsei definitive sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Pedeapsa stabilită însă nu l-a făcut să conștientizeze caracterul infracțional al faptei, continuând din nou activitatea criminală, prin comiterea de noi fapte antisociale pasibile răspunderii penale, împrejurări ce prin sine determină efectul preventiv serios al pedepsei închisorii ce urmează a-i fi stabilită, constituind o garanție de restabilire a echității sociale și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituție și alte legi, sunt apărate, violarea lor fiind contracarată.

Conform informației de la Penitenciarul nr.18 Brănești în privința lui Miron Radu, este indicat începutul termenului de executare a pedepsei – 05 mai 2019, sfârșitul termenului – 28 ianuarie 2025, la 11 februarie 2022 partea neexecutată a pedepsei constituind 2 ani și 282 zile.

Astfel, s-a stabilit că inculpatul Miron Radu a săvârșit fapta infracțională în stare de recidivă, având antecedente penale nestinse.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit reține că, această circumstanță o caracterizează ca o persoană predispusă la comiterea infracțiunilor, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Având ca reper împrejurările menționate, Colegiul penal lărgit consideră neîntemeiată decizia instanței de apel, considerând-o prea blândă. În viziunea instanței de recurs, prima instanță corect a apreciat că, scopul pedepsei poate fi atins doar cu executarea reală a acesteia, deoarece inculpatul nu va mai putea continua activitatea infracțională, care a devenit pentru el o îndeletnicire.

Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, pedeapsa stabilită nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi - restabilirea echității sociale, corectarea condamnaților și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnați, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În consecință, Colegiul penal lărgit statuează că, pedeapsa individualizată de prima instanță, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal și anume - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel greșit a respins apelul procurorului, iar prin menținerea pedepsei stabilite inculpatului prin sentință, i-a fost aplicată o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, de

către instanța de apel fiind admise erori de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

Așadar, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă CEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

### **d e c i d e :**

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui *Miron Radu XXXXX*, dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral pe 14 martie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Catan Liliana

Guzun Ion

Plămădeală Ghenadie